

[Albertsen.]

forhold til Danmark — ville forestillinger i en sådan sag utvivlsomt have betydning, så meget mere som man jo er vidende om, at der i England er en ganske kraftig opinion, der slutter op om de tanker, jeg her har givet udtryk for.

Jeg har en enkelt bemærkning herudover til udenrigsministeren, idet jeg har forstået, at han ved anden lejlighed, i øvrigt vist i samme dags avis, er blevet spurgt om, hvad man i øvrigt kunne gøre, og dér har henvist til, at man på et tidligere afholdt skandinavisk udenrigsministermøde havde fået foranlediget, at generalsekretær U Thant havde sendt en observatørgruppe til Biafra. Dér har udenrigsministeren nok gjort sig skyldig i en fejltagelse, idet der ikke har været nogen observatørgruppe i Biafra. Den af FN udsendte observatørgruppe har alene aflagt besøg i Nigeria. Nu kan man selvfølgelig sige, at Biafra hører til det samlede nigerianske område, hvis man vil opretholde terminologien fra før denne 18 måneder lange krig startede, men hvis man ser det ud fra situationen i dag, synes jeg nok, man burde have gjort opmærksom på, at det kun var i Nigeria, man havde aflagt besøg. Hvis det er således, at udenrigsministeren for sit vedkommende har været af den opfattelse, at delegationen besøgte begge steder, ja, så er der da i høj grad en baggrund for, at udenrigsministeren her tager et initiativ og gør opmærksom på, at det var forudsætningen for at sende denne observatørgruppe — når det overhovedet skulle have nogen mening — at den aflagde besøg såvel i Nigeria, der jo er angriber i denne krig, som i Biafra, som er den krigspart, der er blevet angrebet.

Denne ulykkelige konflikt, som har varet i over 18 måneder, og som angriberen Nigeria med dets militærjunta i spidsen lovede skulle være afklaret i løbet af 14 dage, har nu kostet over 1 million menneskeliv, og hver dag koster den mange tusinde uskyldige menneskeliv. Våben kommer — som rigtigt her nævnt i debatten — fra stormagterne. Vi kan ikke og vi bør ikke alene lade gustent overlæg være afgørende, vi må også føle et ansvar for disse ting, og jeg håber meget, at den forstående holdning, som udenrigsministeren trods alt gav udtryk for, også kan resultere i noget aktivt, noget positivt, til gavn for disse mennesker. Det vil

utvivlsomt stimulere respekten for Skandinavien og også for de skandinaviske udenrigsministre.

Formanden: Jeg henstiller, at medlemmernes samtale føres mere sagte. Det gælder specielt i sidegangen.

Udenrigsministeren (Poul Hartling): Fra flere af ordførerne hilste man debatten velkommen. Det gør jeg også. Jeg synes, det er rigtigt og godt, at vi drøfter disse udenrigspolitiske spørgsmål, og når det ærede medlem hr. J. O. Krag sagde, at han glædede sig over, at vi kunne føre en lødigere diskussion i en roligere atmosfære, end vi kunne den 31. oktober, så deltager jeg i tilfredsheden hermed. Jeg synes også, at man både fra det ærede medlems side, men også fra andre sider har kunnet notere sig en meget mere afdæmpet stemmeføring. Så er der vel ikke noget at sige til, at det ærede medlem hele tiden forsøger at fremstille det sådan, at den tidligere regering var særdeles aktiv og idérig på det udenrigspolitiske område og på den strålende baggrund må karakterisere den nuværende indsats med ord som „passiv“ og „tavshed“ og „idéløshed“. Den polemik, der består i at give modstanderen karakter, vil jeg nu ikke deltage i. Jeg tør måske sige ikke af mangel på evne til det, men mere af mangel på lyst.

Når det ærede medlem siger, at allerede det socialdemokratiske årsmøde i august lagde vægt på, at vi skulle have en europæisk sikkerhedskonference og begynde at forberede den, kunne man jo svare: ja, allerede i tiltrædelseserklæringen sagde regeringen, at den var interesseret i at komme i gang med det arbejde og forberede en europæisk sikkerhedskonference. Hr. J. O. Krag siger: der er en forskel på den forsigtige og mere tøvende måde, hvorpå det blev omtalt i dag, og de fanfarer, hvormed det blev ført frem ved regeringens tiltræden. Nu er det jo et spørgsmål, om der var så voldsomme fanfarer, og jeg kan heller ikke erkende, at det var så tøvende i dag, men man kan dog vel heller ikke overse, at der er sket noget i mellemtiden. Når det ærede medlem hr. Gert Petersen også beklager, at sikkerhedskonferencen har fortåget sig og fortonet sig, så svarer jeg, at jeg sagde i mit indlæg, at man måtte jo arbejde på at få